

vize2020

ODS

OBSAH

Obrana svobody.....	2
Česká republika v Evropě a ve světě.....	4
Vzdělaná a konkurenceschopná země.....	7
Nové civilizační výzvy – řešení pro budoucnost	11

Obrana svobody

***"K vítězství zla stačí, když dobří lidé budou sedět se založenýma rukama."* (Edmund Burke)**

Svoboda je nejcennější hodnotou pro každého člověka s liberálně-konzervativním viděním světa. Není však samozřejmým a jednou provždy dosažitelným stavem, naopak je ideálem, ke kterému se musíme neustále přibližovat. V dnešním světě na svobodu číhají mnohá nebezpečí. Jsme si vědomi, že ani dvacet let po pádu komunismu neztratila obrana svobody nic ze své aktuálnosti. Tuto skutečnost chceme a musíme neustále připomínat.

Svoboda a bezpečí aneb „Svoboda přijde k těm, kdo jí milují“ (G. W. Bush)

Svoboda je pro nás zásadní hodnotou, jejíž uchování považujeme za předpoklad a výchozí bod všech dalších politických koncepcí. Zároveň si však jsme vědomi, že svoboda je dnes ohrožena hned ze dvou stran – zevnitř od nekontrolovaně bujícího státu, který proniká do nejhlubšího nitra našeho soukromí, a zvnějšku od zločinných režimů a těch, co nerespektují práva druhých, kteří ohrožují samu podstatu naší existence. Úlohou dnešního státu proto musí být vyvážení přirozené potřeby svobody a její ochrany, kterou mají garantovat kvalitně a efektivně fungující instituce, nikoli nové pravomoci. Naší představou je, že stát má vykonávat toliko pravomocí, ve kterých si člověk neporadí sám – ochrana zdraví a majetku, nikoliv každodenní kontrola a zásahy do jeho soukromí. I dále uznáváme klasickou koncepci státu - tedy silný stát ve vymezených oblastech obrany, zajištění bezpečnosti a spravedlivého řešení sporů, ale slabý tam, kde si každý občan poradí sám.

Ochrana soukromí aneb „Legislativa je neobhajitelná, pokud se neprokáže, že nelegislativní pravidla chování jsou nejistá, nedostatečná nebo že plodí zlo, jemuž legislativa může zabránit.“ (Bruno Leoni)

Svoboda v klasickém pojetí je neodmyslitelně spjata s ochranou soukromí. Dnešní stát produkuje stovky zákonů, vyhlášek a nařízení, které překáží našim životům. Takové zákonodárství vychází z nesprávného předpokladu, že samotný předpis znamená jeho automatickou aplikaci. Takový přístup však pomíjí jedno – lidskou vůli. Náš přístup vychází z teze, že zákon ještě nikdy člověka lepším neudělal. Proto považujeme za nesmyslné normovat každý krok lidského života a současně nebyť schopni vynutit ani základní pravidla. Preferujeme méně zákazů a příkazů, které však budou jasně a bez výjimky vymáhány, než nevynutitelné či jen namátkově vynucované tisíce předpisů. Každý zásah veřejného zájmu do zájmů soukromých musí být jasně odůvodnitelný soukromými zájmy, resp. jejich neschopností daný zájem uplatnit. Za nezbytnou pro tento případ považujeme jasnou definici veřejného zájmu.

Ústavní reformy aneb „Demokracie je nejlepší ze všech špatných způsobů vlády“ (Winston Churchill)

Demokracie pro nás není systémem nadvlády většiny. ODS podporuje systém zastupitelské demokracie, který je založen na právech každého, která musí být ctěna a respektována. Zastupitelská demokracie v našem pojetí je zejména systémem dělby moci, kde nevynáší revoluční konvent tresty smrti ani soudy nepíší Ústavy. Proto chceme a budeme důsledně dbát na oddělení jednotlivých složek moci, na stanovení jejich jasných kompetencí a vzájemnou rovnováhu. Za předpoklad kontinuálního vývoje společnosti ke svobodě považujeme spravedlivé a předvídatelné rozhodování soudů a posílení vlády práva.

Svoboda a odpovědnost aneb „Neexistuje absolutní a zcela neodpovědná svoboda, protože každá taková svoboda se velmi rychle obrací v otroctví.“ (Václav Benda)

Svoboda je neodmyslitelně spjata s odpovědností. Chce-li být člověk skutečně svobodný, pak musí být připraven nést následky svých rozhodnutí v dobrém i zlém. Pro to chceme vytvářet podmínky. Základní jednotku společnosti pro nás představuje rodina, jejíž nerušený rozvoj musí být chráněn a podporován. ODS podporuje všechny další instituce nezávislé na státu, ať už se jedná o samosprávné orgány, církve, občanské spolky, odbory, univerzity či svobodné tržní mechanismy. Úkolem státu je ovšem chránit svobodu jejich působení, nikoli jim diktovat jejich úkoly či zajišťovat nějaké výhody. Garantujeme také nezávislost svobody projevu včetně zcela exekutivou neovlivňovaného tisku za podmínky odpovědnosti za zásahy do individuálních práv člověka.

Tolerantní společnost aneb „Ateista (či kdokoliv jiný) má právo být slyšen, ale nemá právo být brán vážně“ (Patrick J. Buchanan).

ODS je stranou tolerantní ke všem menšinám a respektuje jejich pozici ve veřejném životě. Tolerance pro nás znamená uznání odlišnosti i odlišného životního stylu, zároveň však odmítáme její absolutizaci a zavírání očí před povinnostmi, které každému ukládá zákon. Tolerance pro nás není vůlí k pozitivní diskriminaci, vynucováním si zvláštních výhod na úkor ostatních či ostrakizací menšinám „nekonformních“ názorů. Zákon platí pro každého stejně, ať již příslušníka menšiny či majority.

Efektivní stát aneb „Pro většinu lidí je stát velkou fikcí, pomocí níž se všichni snaží obohatit na úkor všech ostatních.“ (Frederic Bastiat)

Svoboda úzce souvisí s efektivitou státu a prosazováním práv, které na něj občan delegoval. Občan má proto právo na efektivní správu věcí veřejných a na srozumitelné a rychlé informování o vlastních záležitostech. Stát má mít kompetence jen v oblastech, ve kterých si občan sám neporadí. Stát slouží občanu, nikoliv obráceně. Veřejná správa proto musí být levná, rychlá a srozumitelná, řízená úředníky s patřičným vzděláním a ochotou je dále prohlubovat. Nedílnou součástí efektivní státní správy je její odolnost vůči korupci, neboť jen tak poskytuje služby, které od ní občan oprávněně požaduje. Korupci však neodstraní speciální zákony a nové pravomoci státu, které oklešťují svobodu a soukromí člověka, ale naopak omezení nadbytečných regulací, rychlé a efektivní rozhodování a transparentní výkon veřejné správy s využitím moderních informačních a komunikačních technologií, které snižují riziko nekalého jednání při osobním styku. Státní správa jako celek musí být také podrobena zpětné kontrole, zdali nezasahuje do svobod občanů.

Česká republika v Evropě a ve světě

Česká republika je středně velkým evropským státem s malou otevřenou ekonomikou, závislou především na zapojení do celosvětové obchodní výměny. Česká zahraniční politika musí být důsledně realistická, praktická a střizlivá. V případě potřeby však musí projevít dostatek odvahy, ofenzivního jednání a tvořivosti místo tradičního opatrnického vyčkávání. Stejně jako další země také čelíme výzvám proměnlivého globalizovaného bezpečnostního prostředí. Při řešení bezpečnostních hrozeb a rizik a jejich eliminaci dáváme přednost politickým prostředkům a mírovému řešení. Bezpečnostní politika a obranná politika musí být založeny na aktivitě, angažovanosti a plnění spojeneckých závazků. I když je hrozba globálního konfliktu v současnosti nízká, patří mezi civilizační hrozby rozšiřování zbraní hromadného ničení a raketových technologií, dále mezinárodní organizovaný zločin, terorismus, extremismus, nekontrolovaná migrace.

Česká republika je pevnou součástí Západu

ODS považuje pád komunistického režimu před dvaceti lety za návrat zpět do společenství západní civilizace, kam naše země tradičně patří. Jakékoli pokusy Ruska získávat větší vliv na bývalé státy sovětského bloku, včetně České republiky a za pomoci ČSSD a KSČM jsou pro nás nepřijatelné. ODS je pro korektní vztahy se všemi evropskými státy, Rusko nevyjímaje, hodlá však prosazovat svébytnou politiku vázanou na příslušnost k západní civilizaci. S ohledem na specifickou zkušenost ČR vnímá ODS ochranu lidských práv a odpor proti totalitním režimům jako přirozenou a samozřejmou součást své politiky, nejen z důvodu stále ještě nedávné zkušenosti naší země s komunistickým bezprávím. Situace na Kubě, v Severní Koreji, Barmě, ale i Číně ve vztahu k Tibetu nám nemůže být lhostejná. Podporujeme humanitární pomoc v zemích s ohroženými obyvateli a vážíme si působení takových organizací, jako je Člověk v tísni.

Transatlantická vazba je nezastupitelná

Česká republika je nedílnou součástí euroatlantického společenství a sdílí své bezpečnostní zájmy s ostatními členskými státy NATO a EU. Vzhledem k povaze těchto hrozeb jim bude ČR schopna nejlépe čelit na základě mezinárodní spolupráce. Z hlediska zajištění bezpečnosti České republiky považujeme euroatlantický bezpečnostní prostor za nedělitelný. V kontextu šířících se bezpečnostních hrozeb a rizik (mezinárodní terorismus, extremismus, zbraně hromadného ničení) považujeme posilování transatlantického jádra demokratické civilizace za nezbytné. Podporujeme rozšíření NATO o nové členské státy. Podporujeme účast našich vojáků v zahraničních misích v rámci spojeneckých sil především při rekonstrukční a výcvikové práci.

Evropská integrace

Vstup České republiky do Evropské unie byl pro nás strategickým cílem z důvodů ekonomických i politických. Vstupem do EU se nám otevřel velký politický a hospodářský prostor. Největší vymožeností EU a základem evropské integrace pro nás zůstává jednotný evropský trh a přijetí té části evropského práva, která přispěla ke zlepšení právního prostředí v ČR.

ODS reformní silou v Evropě

V kontextu nových členských zemí EU je ODS ojedinělou politickou silou, která nesdílí dnes převažující kontinentální pohled na evropskou integraci, podporující další posilování evropských institucí a přenos pravomocí z národní na evropskou úroveň. Při vyjednávání reformy evropských institucí jsme prosadili posílení demokratické kontroly nad unijním rozhodováním. Budeme proto tyto nástroje na půdě PS a Senátu PČR důsledně využívat tak, aby se proces evropské integrace dále neodcizoval našim občanům. ODS se zároveň stala hybnou silou nové politické platformy v EU, která zatím působí pod jménem ECR na půdě EP, vychází z tradic liberální a konzervativní politiky a prosazuje eurorealistický přístup k evropské integraci. Budeme v této aktivitě dále pokračovat, podílet se na vytváření celoevropské politické aliance podobně smýšlejících politických stran včetně dalších na ně navázaných institucí (nadace apod.) jako alternativy k doposud dominantnímu eurofederalistickému proudu.

Čerpání z evropských fondů

Vstup České republiky do EU nebyl dobře připraven. Vláda ČSSD nedokázala kvalitně připravit programy pro čerpání evropských peněz v období 2007 – 2013. Nastavila složitý a nepřehledný

systém (24 operačních programů), který již nebylo možné změnit. Byl zpožděn proces vyjednávání s Evropskou komisí. Všechny programy se ale našim vládám podařilo dopracovat, vyjednat a uvést do fáze realizace. V současné době jsou registrovány požadavky na 440 mld. Kč z fondů EU, což představuje již 50 % celkového rozmístění prostředků na celé období. Schváleny již byly projekty v celkové výši 210 mld. Kč, což představuje více než 93 % rozmístění prostředků na roky 2007–2008. Podařilo se dohnat ztrátu v čerpání prostředků určených na programové období 2004–2006 způsobenou předchozí vládou. Čerpání prostředků určených na programové období 2004–2006 se na přelomu roku 2006/2007 pohybovalo pouze kolem 60 %, dnes se pohybuje kolem 95 %. Předpokládá se, že bude vyčerpáno celých 100 % rozmístění prostředků tohoto období, a to i díky vyjednání prodloužení čerpání těchto zdrojů.

ODS považuje za nezbytné přehodnotit priority využívání finanční podpory EU. Pro Českou republiku je stále aktuální obnova infrastruktury, nejenom však technické, ale i kulturní a sociální. Prioritou by měly být investice do úspor energie (zateplování budov, výměny oken apod.), kvalitnějšího bydlení, informační infrastruktury, obnovy památek a kulturního dědictví, hromadné dopravy, civilní ochrany a integrovaného záchranného systému. Rozhodování o rozdělení většiny prostředků by mělo probíhat na úrovni regionů, měst a obcí, tedy blíže ke konkrétním potřebám občanů.

Daně si nenecháme nařizovat

Protože ODS podporuje konkurenci daňových systémů, zcela odmítá jakékoli pokusy harmonizovat na evropské úrovni daně přímé, a také na harmonizaci nepřímých daní pohlíží velmi zdrženlivě. Chceme zachovat nejen daňovou, ale i fiskální politiku, včetně zdravotních, sociálních a penzijních systémů, ve výlučné pravomoci národní vlády a Parlamentu, protože její předání na evropskou úroveň není pro ČR výhodné.

Imigrační politika

Nesouhlasíme s povinným sdílením imigrační zátěže. Tzv. solidarita při sdílení imigračních toků je přenášením odpovědnosti některých členských zemí EU za vlastní neschopnost podstatně reformovat své štědré sociální systémy, které k imigraci vybízejí a jsou její základní příčinou. Je pro nás nepřijatelné, aby tak některé členské země EU přenášely své problémy na další. Odmítáme nedobrovolné přemísťování migrantů mezi zeměmi EU. Zároveň chceme, aby EU zůstala otevřená dalšímu rozšiřování o ty zájemce, kteří splní kritéria plného členství. Dodatečné kladení překážek do této cesty považujeme za nepřijatelné.

Energetická bezpečnost

ODS prosazuje, aby otázky celoevropské energetické bezpečnosti zůstaly jednou z priorit Evropské unie, tak jak to bylo založeno českým předsednictvím. Chceme dosáhnout vyšší úrovně spolupráce členských zemí v krizových situacích a pokračovat ve vytváření jednotného energetického trhu EU. Prosazujeme zahrnutí jaderné energetiky do kategorie bezemisních zdrojů. Posílíme plynovou bezpečnost co nejrychlejší výstavbou plynovodu GAZELA z Německa a zvýšením povinnosti dodavatelů garantovat dodávky v okamžicích krize. Budeme podporovat budování nových dopravních cest pro import ropy a zemního plynu do EU. Více propojíme energetické systémy České republiky a Slovenska což – jak ukázaly minulé krize – zvýší bezpečnost v obou zemích. Plynová krize mezi Ruskem a Ukrajinou z počátku roku 2009 potvrdila volání České republiky po nutnosti rozložení energetických zdrojů. Jednou z možností je vybudování přepravních cest ze zemí Střední Asie do Evropy mimo ruské teritorium.

České předsednictví EU - Evropa bez bariér

České předsednictví zvolilo za své motto „Evropa bez bariér“. Svoje působení zahájilo úspěšně a vysloužilo si respekt a ocenění ostatních členských států EU. Navíc tři hlavní priority předsednictví, tzv. tři „E“ - Ekonomika, Energetika a Evropa ve světě se ukázaly jako správně zvolené a vysoce aktuální. Průběh všech akcí českého předsednictví byl z vnějšku hodnocen jako mimořádně kvalitně zorganizovaný. Hladký průběh byl důkazem důkladné a dlouhodobé přípravy. Pád a výměna vlády během předsednictví, navíc za prohlubující se hospodářské krize, je v Evropské unii zcela bezprecedentním krokem, který naši zemi v zahraničí těžce poškodil.

Naše a evropská bezpečnost

Vždy budeme podporovat posílení akceschopnosti EU v boji proti mezinárodnímu terorismu a organizovanému zločinu, avšak bez nadbytečného omezování osobních svobod občanů či růstu byrokracie. Klíčové otázky národní bezpečnosti musí zůstat v pravomoci členských států. Chceme také, aby si Evropská unie a USA v bezpečnostní a politické oblasti nekonkurovaly, ale úzce

spolupracovaly. NATO musí i nadále zůstat páteří bezpečnostní transatlantické vazby. Jakékoliv snahy o oslabení transatlantického partnerství či o vytváření paralelních vojenských struktur, konkurujících NATO, nebudeme podporovat.

Posilování transatlantické vazby

ODS bude usilovat o to, aby Česká republika zůstala důvěryhodným, spolehlivým a především respektovaným spojencem v NATO a partnerem v EU. Budeme aktivně podporovat udržení a posilování nepostradatelné transatlantické vazby, a to nejen v NATO ale i ve vztahu EU-USA, a uchování životaschopné Aliance, která zůstane základem naší obrany.

Zahraniční operace

Nedílnou součástí realizace obranné politiky ČR bylo a bude působení příslušníků našich ozbrojených sil v zahraničních operacích v rámci úsilí mezinárodního společenství, zejména pod hlavičkou NATO, EU, OSN. Aktivní účast v zahraničních operacích považujeme za účinný prvek zajišťování bezpečnosti ČR a jejích spojenců. Charakter konfliktů se zásadním způsobem změnil. V současném propojeném světě se konflikty neomezují pouze na místo svého vzniku. Naopak, přenášejí se často do velmi vzdálených oblastí. Konflikty tak dnes nejsou jen hrozbou místní, ale globální a na jejich řešení má zájem naprostá většina zemí světa. Teroristické organizace jsou schopné páchat teroristické akce kdekoli na světě. Budeme proto prosazovat, aby cílem naší obranné politiky bylo odhodlání aktivně této hrozbě čelit, i pokud to znamená zasahovat v místech, kde se takovéto hrozby formují.

Protiraketová obrana

Nová administrativa USA se rozhodla změnit projekt protiraketové obrany v Evropě s důrazem na ochranu před raketami kratšího a středního doletu. Pokračující šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, včetně balistických střel, jsou jasným důkazem toho, že se protiraketová obrana v současném bezpečnostním prostředí stále více stává nutností. Jaderné testy v Severní Koreji, zkoušky nových balistických střel v Íránu, to vše ve spojení s agresivní rétorikou představitelů těchto zemí nemohou zůstat bez adekvátní reakce. Budeme proto podporovat nový systém protiraketové obrany včetně rozmístění jeho potřebných prvků ve střední a východní Evropě.

Vzdělaná a konkurenceschopná země

Životní prostředí

Problematiku životního prostředí nevidíme izolovaně jako „pouhou“ agendu ministerstva životního prostředí. Životní prostředí se dotýká všech oblastí života. Problematika dopravy je nedělitelnou součástí péče o zlepšení životního prostředí, stejně jako průmysl a energetika.

Zvyšuje se podíl bezemisních zdrojů energie na celkové spotřebě energie. V roce 2020 dosáhne podíl jádra v energetickém mixu 20%, podíl fosilních paliv bude snížen pod 30%. Úsporami energií, systematickým snižováním energetické náročnosti průmyslu a lokálním využitím alternativních zdrojů odlehčíme životnímu prostředí. Stát bude podporovat spolupráci průmyslu s vědci na uplatnění technologie CCS na zachycování a ukládání CO₂.

Finanční zdroje EU využijeme na projekty ochrany životního prostředí a na vývoj environmentálních a energeticky úsporných inovativních technologií. Vznikne integrovaný systém energetického využívání odpadu.

Budou vytvořeny podmínky pro investice a rozvoj elektromobility, bude vybudována kompletní infrastruktura pro využívání elektromobilů v denním městském provozu.

Ekonomika a podnikání

Česko má potenciál se stát silnou a dynamicky se rozvíjející znalostní ekonomikou, zemí s nízkými daněmi a důrazem na zvýhodnění práce a podnikání.

Trh bude volný a svobodný, zneužití monopolního a kartelového postavení se naopak stane takřka nemožným. Prostředí pro práci a podnikání bude velmi liberální, v reálném čase budou předpisy vymahatelné a byrokracie malá, ale efektivní.

Stát nebude poskytovat podporu vybraným, ale bude pečovat o ekonomické prostředí jako takové. Malé firmy se neobejdou bez velkých a naopak, nebude se mezi nimi volit, komu pomoci a koho naopak zatížit.

Fondy EU změní svojí formu. Dokončíme naše druhé programovací období, které bude mít jediný operační program, vybrané projekty prospějí znalostní ekonomice a podpoří nás v dalším růstu, nedopadnou na nás zpět jako bumerang.

V roce 2020 tak bude naše ekonomika typologicky totožná s ostatními členy EU.

Inovace a konkurenceschopnost

Stát sám o sobě hodnoty nevytváří, ty vytvářejí lidé svými nápady, znalostmi a odvahou hledat nová řešení, svým úsilím, které vkládají do vytváření nových hodnot a tvrdou prací.

Naše vize počítá s tím, že si to stát uvědomí a bude svou roli omezovat na minimální míru, určí pravidla spravedlivé a férové soutěže, avšak nebude se vměšovat do soukromých vztahů.

Česká ekonomika se přeorientuje na vysoce inovativní činnosti s vysokou přidanou hodnotou. Na dobu montoven budeme jen s úsměvem vzpomínat, jejich éra se totiž uzavřela spolu s překonanou hospodářskou krizí.

Vláda přestala podporovat investice vedoucí k rozvoji neinovativního průmyslu bez přidané hodnoty, prostředky naopak nasměrovala do vzdělání a výzkumu. Inovace nikdy nevzniknou samy od sebe na základě přání vlád, ale jen a pouze v hlavách vzdělaných, na sobě tvrdě pracujících lidí. Stát jim k tomu připraví cestu.

Rozvoj regionů

Vztah státu a samosprávy se do roku 2020 plně ustálí. Pilířem místního rozvoje bude obec, která byla a je základní jednotkou regionu. Regiony nekopírují hranice krajů, rozvinou se přirozené regiony spojené vzájemnou historickou zkušeností a znalostním potenciálem.

Bude fungovat plně rozvinutá síť mikroregionů, které lépe vystihují přirozenou sounáležitost lidí žijících na území České republiky. Viditelnost a identita regionů je podmínkou jejich vyšší konkurenceschopnosti nejen v ČR, ale i ve světě.

Vyřeší se převod peněz mezi státem a místní sférou, splní se všechny hlavní principy: systém bude respektovat snahu obce či regionu o vlastní rozvoj, který bude podporovat. Platby na výkon státní správy budou odpovídat nákladům. Zároveň bude natolik solidární, aby malé a znevýhodněné obce nebyly nedostatkem prostředků paralyzovány.

Rozvoj venkova

Venkov nebude pouze místem k přenocování pracujících z měst, bude prostředím pro kvalitní a plnohodnotný život jeho obyvatel. Toho dosáhneme vytvářením podmínek pro rozvoj životní úrovně, sociálního, společenského a kulturního života místních obyvatel.

Environmentální, ekonomické a sociální zdroje budou zachovány pro budoucnost. Zemědělství je rovněž strategickým odvětvím, příští generace budou mít zajištěnou potravinovou soběstačnost.

Budeme plně respektovat obecné zásady liberální a spravedlivá konkurence na vnitřním trhu i trhu EU. Stát umožní rozvoj odvětví bez zásahů poškozujících svobodné podnikání a život na venkově.

Krajina si uchová svůj přirozený ráz, zabezpečení ochrany před povodněmi bude samozřejmostí. Využitím modernizace, inovace a výzkumu bude fungovat podnikatelského prostředí s vysokou přidanou hodnotou lidské práce a schopností konkurovat svou kvalitou.

Vzdělání – cesta k úspěchu

Vzdělávání je cesta k úspěšnému prožití osobního a profesního života. Smyslem politiky ODS je proto takové prostředí, ve kterém si občané najdou svoji vlastní vzdělávací cestu.

Stát nebude regulovat ty, kteří vzdělávají, ale bude motivovat občany, informovat a hodnotit vzdělávací instituce tak, aby i v oblasti vzdělávání bylo liberální a konkurenční prostředí. Bude garantovat bezpoplatkový standard v oblasti základního a středního školství, univerzitní studium bude kombinací veřejného a privátního statku, proto společně se zavedením balíčku podpory studentů zvážíme rozsah a podobu spoluúčasti.

Vzdělání se neomezí jen na budovy škol a univerzit. Bude plně propojeno s ekonomikou a společností, firmami i dalšími institucemi. Zajistí se tak jeho dynamická adaptace na aktuální potřeby, zároveň se nebude vyvíjet ve skleníku státních regulací. Do vzdělávání se zapojí všechny generace, čímž se zvýší potenciál celé naší země.

Do takto fungujícího systému se stát nebude bát velkoryse investovat, vzdělávací sektor bude opravdovou a trvalou rozpočtovou prioritou.

Kultura a média

Kultura je svobodnou sférou občanských aktivit, státní zásahy ji mohou uchovávat a podporovat, nesmí jít o snahu ji řídit. Nebude však stranou veřejného zájmu, vždyť byla v těžkých historických chvílích významnou oporou národa a zdrojem jeho nadějí.

Veřejná podpora nejen v oblasti kultury a médií bude směřovat na konkrétní projekty a aktivity plnící veřejnou službu. Stát nebude brát zásadní ohled na právní formu jejího poskytovatele při splnění předem daných podmínek. Ochrana a kultivace památkového fondu stejně jako živá kultura jsou nástroji pro zvýšení image, prestiže a atraktivity naší země. Právní stimuly umožní široké zapojení občanů a firem do podpory kulturního dědictví i živého umění formou mecenášství a daňových asignací. Technologický rozvoj umožní plně liberalizované prostředí i u elektronických médií.

Dokončená transformace vztahu státu s církvemi na základě odvolání a narovnání majetkových vztahů se stanou cestou k plnému rozvinutí tradiční role církví: morální autority a sociálních i charitativních aktivit. Zároveň poskytnou prostor pro plně svobodné vyjádření náboženského cítění.

Věda a výzkum

Zvýšený důraz na znalostní ekonomiku bude doprovázen vysokými výdaji na vědu, výzkum a inovace, na nichž se z poloviny podílí soukromý a z poloviny státní sektor. Financování vědy bude posíleno jak přímými investicemi státu do vědeckých pracovišť, tak daňovou či jinou podporou firem, které investují do výzkumu.

Do financování vědy zapojujeme konkurenci, svobodnou aktivitu lidí i soukromé peníze. Jestliže naším cílem je zvýšení kvality života občanů, pak inovace a vzdělání jsou prostředky k jeho dosažení. Ve vědě podporujeme excelenci, nikoli průměr, dáme peníze těm, kteří mají výsledky, nikoli jen dobře napsané projekty.

Stát současně bude motivovat firmy k investicím do výzkumu a inovací. Ve financování aplikovaného výzkumu budou zvýhodněni ty, kteří dokážou výsledky rychleji proměnit v inovace.

Moderní doprava

I v roce 2020 budeme menší, otevřenou ekonomikou závislou na dynamickém exportu a importu. Fungující a rozumné podmínky pro transfer zboží budou motorem, který udrží naše hospodářství v pohybu.

Infrastruktura zajistí propojení se všemi sousedy, stejně jako propojení všech klíčových center naší země. Její hladké fungování nám zajistí vyšší konkurenceschopnost a poskytne komparativní výhodu vůči ostatním zemím regionu. Síť 2000km dálnic a rychlostních silnic se bude dále rozvíjet podle dlouhodobých plánů bez zbytečných administrativních průtahů. Železniční koridory budou svou

kvalitou a rychlostí konkurovat letecké dopravě v regionu. Rychlá a efektivní doprava je zároveň maximálně ekologická.

V autobusové a železniční dopravě bude fungovat otevřený trh jako cesta k lepším službám pro cestující. Pro její chod budou přijata jasná pravidla při financování z obecních a státních zdrojů. Systematickým postupem v oblasti prevence, komunikace i legislativy se zajistí doprava bezpečná pro všechny, a to i za použití inteligentních dopravních systémů a modernizované infrastruktury.

Moderní zemědělství

Zemědělství a venkov se ani v roce 2020 neobejdou bez státu. Sloučená či úzce kooperující ministerstva zemědělství, místního rozvoje a životního prostředí vzájemně propojí působnost zákonů i finančních podpor pro venkov. Dramaticky klesne počet vyhlášek a zákonů, rovněž i počet zaměstnanců ve státní správě.

Zemědělské politika bude stát na ochraně vlastnictví, podpoře férového podnikání, zdravé konkurence a posilování odpovědnosti všech podnikatelů a obyvatel venkova k obci a krajině. Narovnáním majetkových vztahů se uvolní ruce svobodnému rozvoji venkova.

Reformované politiky EU týkající se venkova a zemědělství nebudou klást zásadní rozdíly mezi „starými“ a „novými“ členy a budou jedním ze zdrojů pro další modernizaci. Zmizí výjimky a nerovnosti, posílí se role volného trhu, který našim zemědělcům dá konkurenční výhody nad ostatními.

I světový trh s potravinami se bude dále liberalizovat, chudší země nám sice nebudou konkurovat, ale Evropa už přestane svými dotacemi ničit přirozenou produkci jinde ve světě.

Nové civilizační výzvy – řešení pro budoucnost

Moderní sociální systém

Používáme termín dlouhověkost úmyslně namísto často užívaného termínu stárnutí. Stárnutí bývá mylně vnímáno jako problém, kterého je potřeba se zbavit, nějak se s ním vypořádat. Stárnutí přináší komplikace, dopady na důchodový systém, méně produktivních a více potřebných občanů, rostoucí potřebu lůžek v nemocnicích, léčebnách a ústavech, větší výdaje na léky. Dopady jsou v celém systému veřejných financí.

Nabízíme „nový“ termín dlouhověkost jako výraz pro náš společný úspěch. Stáří není nemoc, ale přirozený výsledek toho, že jsme neumřeli mladí. Žijeme déle, než kdykoli předtím. Je to výsledek lepších životních podmínek, vyšší životní úrovně, lepší vzdělanosti a přístupu k informacím, vyšší bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zdravějšího životního stylu, kvalitnější a dostupnější zdravotní péče.

Důchodová reforma

- Reakce na demografický vývoj je snad nejdůležitější dlouhodobou výzvou, které čelíme. Pozitivní jev nejrychleji se prodlužující střední délky života v Evropě je u nás doprovázen poklesem podílu ekonomicky aktivních lidí.
- Čeští penzisté jsou extrémně závislí na státě organizovaném průběžném systému, a to v míře, která je ve vyspělém světě nebyvalá. Odmítáme populismus, že žádná důchodová reforma není zapotřebí. Náš důchodový systém musí být rozvinut do podoby celé řady konkrétních modelů důchodového připojištění, spojení či investování. A používat tyto nástroje budeme muset od mladého věku.
- Má-li důchodový systém v budoucnosti zajistit důstojné stáří, nemůžeme si nalhávat, že vystačíme pouze se státním průběžným systémem. Do důchodového systému budeme muset vkládat více soukromých prostředků, a to na ryze individuální a dobrovolné bázi. Máme odvahu sdělit dnešním čtyřicátníkům a mladším, že pokud se budou spoléhat pouze na státní průběžný systém, budou v penzi odsouzeni k životu v chudobě. Kdo tvrdí něco jiného, nezodpovědně lže.

Adresný a spravedlivý sociální systém

- Konzervativní politika je mimo jiné založena na sociální soudržnosti s potřebnými. Sociální citění není výsadou pouze levice, která by si ráda tuto oblast před veřejností přivlastnila. Významně se však liší přístupy, jelikož rozlišujeme nezodpovědný populismus pod zástěrkou „budování sociálního státu“ a skutečnou solidaritu odpovědných.
- Prosazujeme adresný a spravedlivý sociální systém, který pomáhá těm, kteří to skutečně potřebují. Nechceme uplácet voliče slibováním ekonomicky neúnosného sociálního zabezpečení, které vede k obrovským dluhům, a jak se nyní ukazuje, může v době krize v řadě evropských zemí vést až k hrozbě státního bankrotu. Toto obelhávání voličů pod bohulibými hesly zvyšování „sociálních jistot“ má za následek vysokou míru mandatorních výdajů, které jsou nákladným břemenem pro veřejné finance.
- Sociální zabezpečení musí odpovídat ekonomickým možnostem státu, jinak vystavujeme vážnému nebezpečí propadu do chudoby především budoucí, ale i současné generace. Klademe důraz na pomoc sociálně znevýhodněným skupinám.
- Sociální systém nesmí být zneužíván, protože pak je zneužívána i naše solidarita. Ti, kdo pobírají sociální dávky, si musí být vědomi, že vedle práv mají i povinnosti. Sociální dávky budeme ještě silněji vázat na aktivitu člověka a striktní dodržování pravidel.
- Dáváme přednost nízkým daním a rozšíření svobody volby rodičů při sladění péče o děti a práce. Chceme nechat rodinám více peněz za cenu adresnějšího sociálního systému. Chceme jim nabídnout nové formy péče o děti a posílit možnosti zaměstnávání rodičů malých

děti. Zvýšíme prudce počet částečných pracovních úvazků a vytvoříme předpoklady pro větší soulad pracovní aktivity a péče o děti.

- Preferujeme péči o seniory v domácím prostředí a přirozené komunitě. Vytvoříme moderní, kvalitní a na míru potřeb klienta ušitý systém sociálních služeb, spočívající v rozmanitém spektru terénních a ambulantních služeb, stacionářů a respitních zařízení. Budeme podporovat pracovní aktivity seniorů a vhodné bydlení pro seniory.

Pružný pracovní trh

- Nejen v době krize je nutné vytvářet podmínky pro zvyšování zaměstnanosti. Sociální systém musí vytvářet prostředí, kdy práce i za nízkou mzdu je výhodnější než pobyt na sociálních dávkách. Pracovní trh musí být motivující, zvýhodňující aktivitu a trestající pasivitu při hledání nového pracovního místa.
- Celosvětové zkušenosti ukazují, že čím pružnější je trh práce, tím nižší je nezaměstnanost. Naše pracovní právo je nepružné, diktované odbory. Svým duchem neodpovídá 21. století, což se projevuje především v době krize. Proto navrhujeme změnu pracovního práva tak, aby bylo umožněno snadnější zaměstnávání a vytváření nových pracovních míst.
- Chceme podporovat všechny formy zaměstnávání a speciálně ty, které povedou ke zvýšení zaměstnanosti rodičů s malými dětmi, starších spoluobčanů, zdravotně postižených nebo studentů.

Zdravotnictví jako konkurenční výhoda pro ČR

Hrozba krize veřejných rozpočtů především v oblasti sociální a zdravotní je společným evropským problémem. V České republice se tyto hrozby spíše bagatelizují nebo zametají pod koberec. Navzdory nárůstu populismu přicházíme s nezbytnými řešeními.

Výzvy a trendy ve zdravotnictví

- Poptávka po zdravotních službách vzrůstá s vývojem společnosti a je živena především širokou nabídkou nových medicínských postupů a zvýšeným očekáváním občanů. Tento trend bude v následujících letech pokračovat a bude dramaticky umocněn stárnutím populace. Financování zdravotnictví musí projít významnými změnami.
- Průběžný systém postavený na výběru zdravotní daně nedává šanci ekonomicky aktivním, aby zajistili dostatek prostředků pro léčení svých starších spoluobčanů. Je to problém již dnešních třicátníků.
- Moderní technologie a léky nepochybně přispívají ke zlepšení zdravotního stavu, ale jsou v souhrnu mnohem dražší, než ty předchozí. Limity a omezený přístup k této péči je nepřijatelný. Jedinou správnou reakcí je vytvoření natolik flexibilního zdravotního systému, aby v něm bylo možné hodnotit přínos nových postupů v porovnání s jejich cenou.
- Lidé mají vyšší nároky na kvalitu služeb a pohodlí při jejich čerpání, vyžadují informace. Je nesporné, že toto chování uvědomělého spotřebitele se týká jen části občanů, ale jejich podíl se bude významně zvyšovat a tím i poptávka po zdravotních službách.

Budeme vycházet z následujících tezí:

- Musíme postavit občana do centra pozornosti a umožnit mu roli odpovědného spotřebitele. Základními jistotami je zachování povinné účasti ve veřejném zdravotním systému i solidarity. Avšak anonymní platba zdravotními pojišťovnami bez možnosti spolurozhodování vede zvláště při krizi veřejného rozpočtu ke „zdravotnictví na příděl“.
- Aby občané měli možnost rozhodnout, komu půjdou jejich peníze ať přímo nebo skrze zdravotní pojištění, musíme
 1. zajistit kombinaci zdravotní daně s paušálním pojistným (mimo jiné také jako důležitý prvek pro konkurenci zdravotních pojišťoven),

2. umožnit výběr zdravotních plánů v rámci veřejného zdravotního pojištění (též konkurence zdravotních pojišťoven),
 3. umožnit široký výběr připojištění v rámci veřejného systému,
 4. umožnit kontrolu a spolurozhodování prostřednictvím osobního účtu,
 5. umožnit kombinovat soukromé zdroje s veřejnými v bezpečném prostředí osobního účtu,
 6. zavést a rozšiřovat podíl zdravotního spoření v rámci průběžného systému zvláště pro mladou generaci.
- Nezbytným předpokladem jsou jasně nastavená pravidla pro všechny zúčastněné a účinná kontrola státu.
 - Zdravotně sociální služby budou stále získávat na významu se stárnutím populace. Budou vyžadovat zvláštní financování. Naší cestou je financování založené na možnostech kombinovat prostředky z různých zdrojů na osobním účtu se zvláštním doplňkovým pojištěním.

Zdravotnictví je neprávem nahlíženo jako odvětví ekonomiky, kde dochází pouze ke spotřebě. Z velké části se však jedná o mezispotřebu, kdy „produkt“ zdravotních služeb slouží např. k vyššímu podílu práce schopné populace. Navíc sektor zdravotních služeb s podílem vysoce kvalifikované síly může podobně jako IT odvětví přinášet vysokou přidanou hodnotu pro hospodářství země. Může tím významně přispět k růstu HDP. Rozvoj kvality služeb umožní jejich prodej i do zahraničí. Potenciál České republiky je v této produkci velký. Typické české devótní vyčkávání s reformními kroky nás připravuje o konkurenční výhodu v Evropské unii.

Zdravé veřejné finance

Veřejný dluh je veřejným nepřítelem číslo jedna. V naší ústavě je toho popsáno, obsaženo a chráněno mnoho, nicméně o povinnosti usilovat o zdravé veřejné finance v ní není ani slovo. Jsme přesvědčeni, že naše země jasně formulovanou dlouhodobou strategii, zásady zdravého rozpočtového hospodaření a základní nástroj typu „finanční ústavy“ velmi potřebuje, a proto přichází s dlouhodobou vizí pro oblast veřejných financí.

Náš postup bude vycházet z následujících tezí a principů:

- Na budoucnost bychom si měli umět vydělat, nikoliv na ni jen (u)šetřit.
- Nízká daňová zátěž a rozumné veřejné výdaje jsou dlouhodobým řešením. Nízké daně snižují motivaci k daňovým únikům, lidem zůstane více peněz pro vlastní využití a firmám pro vlastní rozvoj. Nízké daně jsou trvalou ekonomickou pobídkou pro zahraniční investory, aby zde umístili svoje výrobní kapacity.
- Daně by měly sloužit, nikoliv trestat úspěšné lékaře, profesory, IT specialisty a další vysoce kvalifikované profese prohloubením daňové progresse.
- Byrokracie a administrativa by měly obsluhovat, nikoliv obtěžovat.
- Budeme usilovat o takový vývoj hospodaření soustavy veřejných rozpočtů, který umožní v dlouhodobém horizontu dosahovat vyrovnaného výsledku hospodaření.
- Chceme dbát o takový vývoj celkového veřejného dluhu, který nebude mít v budoucnu vliv na stabilitu veřejných financí.
- Budeme provádět takovou politiku, jež bude odpovídat přiměřenému stupni stability, případně předvídatelnosti změn daňových sazeb v budoucnosti.

Budeme se držet následujících zásad:

- Sestavování návrhů státních rozpočtů bude prováděno prostřednictvím metody fiskálního cílení.

- Od roku 2020 při sestavování státních rozpočtů bude dodržováno následující pravidlo pro stanovení salda státního rozpočtu:

$$((\text{HDPsc}(r)+\text{HDPsc}(r-1))/2) - \text{navržené saldo SR} \leq 3 \%$$

- Ve státních finančních aktivech a pasivech bude zřízen rezervní fond cyklických rizik, kam budou převáděny případné (cyklické) přebytky sald státních rozpočtů. Zdroje z tohoto rezervního fondu budou zapojovány do financování výdajů státního rozpočtu v období recese ekonomiky.
- Fiskální politika musí přispívat k nízké a předvídatelné úrovni inflace a úrokových sazeb.
- Těžiště daňové zátěže, resp. její další restrukturalizace, bude spočívat v nepřímých daních.
- Správa, výběr, struktura a sazby daní budou neustále zpřehledňovány, sjednocovány a zjednodušovány.
- Výdaje státního rozpočtu budou restrukturalizovány ve prospěch kapitálových výdajů na úkor výdajů běžných.
- Rozpočtová kázeň a její dodržování bude nově podrobena vyvozování odpovědnosti prostřednictvím sankčních a motivačních mechanismů.

Použijeme následující nástroje:

- Ústavní zákon o rozpočtové kázní a odpovědnosti („finanční ústava“)
- Dlouhodobá fiskální vize
- Zákon o vyrovnaném státním rozpočtu do roku 2017
- Modernizovaná rozpočtová legislativa (Rozpočtová pravidla, Jednací řád PSP)